

Nr. 1 • Februar 2012

AVISA Grenseland

ET MØTESTED FOR AREMARK • MARKER • RØMSKOG

EDLE DRÅPER FRA COGNAC

Guttegjeng fra Marker lanserer
«Haldenkanalen Cognac».

Side 4

SKILØYPER I RØMSKOG

Rømskog IL kjører opp skiløyper med ny scooter.

Side 17

LIVET PÅ LANDET

Familien Sandtorp flytter snart inn i nybygd gård på Mellom Fange hvor de driver med ammeku og sauer.

Side 14 og 15

Stillheten kan forsvinne

Asbjørn Studsrud skuer utover Skautjern fra hytta si. Like nord for dette området i Marker kommune planlegges det å bygge vindkraftanlegg. Vindmølleplanene både i Aremark og Marker er samtaleemne og engasjerer lokalbefolkningen.

Side 2, 8 og 9, 12 og 13

AVISA Grenseland

FEBRUAR 2012

Aremark

Innbyggere: 1.405
Areal: 321 km²
Kommunesenter: Fosby
Ordfører: Geir Aarbu (Sp)

Marker

Innbyggere: 3.491
Areal: 413 km²
Kommunesenter: Ørje
Ordfører: Stein Erik Lauvås (A)

Rømskog

Innbyggere: 685
Areal: 183 km²
Kommunesenter: Rømskog
Ordfører: Kari Pettersen (KrF)

Skal vi si JA – eller skal vi si NEI?

Aremark står foran en meget spennende vår og sommer. Debatten omkring den foreslåtte vindmølleparken i Vestfjella tiltar i styrke. Selskapet Havgul ønsker å bygge 54 vindmøller i kommunen. Konsekvensutredningen foreligger, og motstandere og tilhengere har for lengst begynt å røre på seg. Både politikere og menigmann i Aremark skal få si sitt, men det er NVE – Norges vassdrags- og energidirektorat – som tar den endelige avgjørelsen.

Det bor drøyt 1.400 mennesker i Aremark. Uansett hva befolkningen måtte mene om vindmøller, er dette så få mennesker at det ikke kan bli all verdens støy av debatten. Havgul argumenterer med at det er vindforholdene i Vestfjella som har fått selskapet til å kaste sine øyne på Aremark. Men Havgul har sikkert også merket seg innbyggertallet. Selskapet hadde neppe brukt energi på å lansere en tilsvarende plan i Holmenkollåsen, i Ullernåsen, på Tjøme eller på Hvasser. Uansett hvor god vind det måtte være der. Støyen rundt et slikt forslag ville ikke ha vært til å bære. Da er det tross alt bedre å ta opp kampen med motstanderne i lille Aremark.

Så er spørsmålet om det blir noen kamp i Aremark. Så langt er det nei-folket som har gitt seg til kjenne. Vestfjellas Venner var tidlig ute. Senere har uorganiserte aremarkinger kommet på banen i et forsøk på å stoppe planene. I det politiske miljøet holdes kortene overraskende tett til brystet. Noen har klart flagget et nei. Andre har klart flagget et ja. Resten sliter med både egen samvittighet, forholdet til sambygdingene og ikke minst intern uenighet i partiene. Men nå drar det seg på, og vi

forventer en tilspisset kamp og flere på barrikadene. Historisk sett er det alltid folk som sier nei til noe, som er flinkest til å mobilisere. Slik synes det også å være i Aremark. Vi har knapt hørt en eneste stemme si ja til vindmøller. Vel og merke fra andre enn berørte grunneiere og noen politikere.

54 vindmøller, hver 179 meter høye, kilometervis med veier, trafostasjon og kraftlinjer. Det er ingen tvil om at en vindmøllepark vil føre til meget store naturinngrep i Aremark. Men det er flere sider av denne saken. Aremarks kommuneøkonomi er mildt sagt skral. En vindmøllepark vil kunne gi politikerne større økonomisk handlefrihet og dermed sette dem i stand til å gi et bedre tilbud til innbyggerne. Dessuten er det en rekke grunneiere som vil kunne spe på inntekten i større eller mindre grad. Det er med andre ord en vanskelig sak aremarkingene står overfor. Hadde det vært mulig ville mange sagt: «Ja takk, begge deler».

Uansett hva utfallet av denne saken blir, vil aremarkingene være nødt til å forholde seg til hverandre også i fremtiden. Vi håper derfor at debatten holdes på et saklig og anstendig nivå. Det er ikke bare lov, det er også en samfunnsplikt, å mene noe om det som skjer. Men det tilfører ikke saken noe godt å tillegge meningsmotstandere motiver og holdninger de ikke kjenner seg igjen i. Det er en ærlig sak når en grunneier sier at han eller hun ikke har råd til å si nei til et betydelig årlig beløp. Det er en ærlig sak når en politiker sier ja eller nei og begrunner sitt standpunkt ut i fra økonomi, miljøvern eller noe annet. Det er også en ærlig sak når en huseier i Fladebyåsen eller

en hytteeier på Skjulstad sier at de ikke vil ha en horisont full av vindmøller. Det er en ærlig sak når mennesker ønsker å verne om den naturen de er så glade i. Og det er en ærlig sak når en sportsfisker minnes guttedagene i Vestfjella og ønsker at egne barn og barnebarn skal få oppleve det samme. I denne saken har vi alle rett til å si vår mening.

Bygging av en vindmøllepark i Vestfjella handler om mer enn synspunktene til en liten lokalbefolkning. Når alt kommer til alt, er det storpolitikken som gjelder. Norges dårlige samvittighet i klimapolitikken, ja eller nei til oljeleting i Lofoten, ja eller nei til kjernekraft, satsing på fornybar energi. I dette bildet har Norge forpliktet seg til å satse på miljøvennlig kraft. Derfor skal aremarkingene snakke både høyt, lenge og særdeles kraftig med en entydig stemme om det i det hele tatt skal ha noen innvirkning på dem som tar den endelige avgjørelsen. NVE har lovet å lytte til aremarkingene. Men det vil overraske oss stort om NVE går imot planene om en vindpark. Til det er nok de politiske føringene fra høyeste hold for sterke. Skal det skje, må nok aremarkingene vise til et tilnærmet enstemmig nei i kommunestyret og et udiskutabelt og rungende nei i befolkningen for øvrig. Slik blir det neppe. For aremarkingene er delt i sitt syn på vindmøller. Og de har tungtveiende argumenter alle sammen – enten de står på den ene eller den andre siden.

Solnedgangen over horisonten i Vestfjella Ser et vakkert skue. I løpet av noen måneder vil vi vite om den skal forbli slik, eller om den skal «krydres» med vindmøller.

LEDER

Feil i Årsskrift 2011

Aremark Historielags Årsskrift for 2011 inneholder mange små detaljer om det som en gang var. Egil Sande, som har lest årsskriftet, vil gjerne rette det han mener er feil i teksten.

– På side 83 i boka står det at «Anna (Sande, red.anm.) klarte på imponerende vis å sette ni barn til verden». Dette

stemmer ikke, det var nemlig hele ti barn, sier Egil Sande.

På det gamle bildet på neste side er Martin og Anna Sande avfotografert med sine barn på Espelundhagen. På bildet ser vi ni barn.

– Det er Torolf som mangler på bildet, forklarer Egil Sande.

Avisa Grenseland er et felles organ for grensekommunene Aremark, Marker og Rømskog.

Redaktør: Siri M. Dalnoki
Redaksjon: Øyvind Ottersen,
Tore Robert Klerud
Grafisk design: Sunniva Hansen,
Runar Drønen

Besøksadresse:
Byline tekst & design,
Fosby, 1798 Aremark

Telefon: 99 22 1798

E-post: post@byline.as
www.byline.as

Trykk: Edda Trykk

Positivt møte i Rømskog

I slutten av januar ble det på Kommunehuset holdt et åpent møte om boligsituasjonen i Rømskog. Rundt tretti interesserte møtte opp, hvorav både lokale næringsdrivende, politikere og andre interesserte. Ordfører Kari Pettersen orienterte om boligsituasjonen i bygda og etterspørselen etter ulike boalternativ. Målet for samlingen var å så noen tanker hos eventuelle utbyggere og å gi lokalbefolkningen mulighet til å komme med synspunkter og innspill.

– Tidene forandrer seg, og vi ser en økende etterspørsel etter mindre boalternativ, både for salg og utleie, sa ordføreren i etterkant av møtet.

Tjenesteleder teknisk Kjell Flenstad orienterte om mulighetene for å få midler gjennom Husbanken. Kommunal- og regionaldepartementet lanserer en treårig satsing som skal bidra i utviklingen av attraktive lokalsamfunn i distriktene ved å stimulere til økt tilbud av ulike typer boliger. En viktig del av satsningen er etablering av en ny tilskuddsordning. Ordningen baserer seg på et samarbeid mellom kommunen og private aktører. Den gjelder både nybygg og renovering. Kommunen har byggeklare tomter og vurderer å sende inn en søknad for å få del i disse midlene.

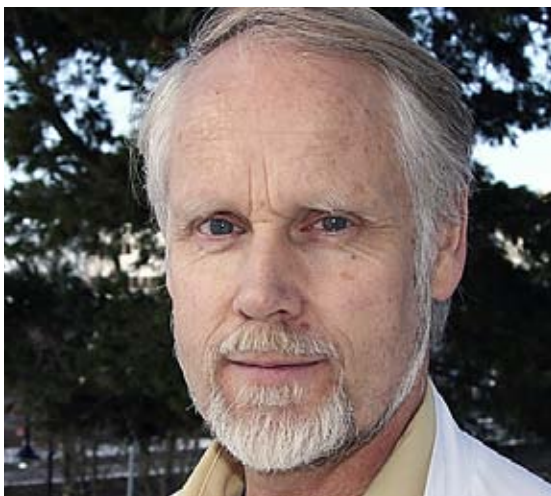
Rundt 30 mennesker møtte opp på informasjonsmøtet om boligsituasjonen i Rømskog.

Foto: Bjørnar Storeheier.

Bjørnar Storeheier, prosjektleder i Bolyst, var også på møtet og orienterte om prosjektet han er leder for.

– Vi fikk noen innspill som blant annet bekrefter det at ikke alle kan tenke seg å bo i et stort hus med hage hele livet, men at det også er behov for mindre hus og leiligheter. Møtet

var positivt. Det er viktig å engasjere lokalbefolkningen slik at de kan komme med forslag til hvordan det kan bli best mulig, sa Bjørnar Storeheier. Han ba de som har ideer og tanker rundt boligsituasjonen i Rømskog, eller noen som kan være interessert i å bygge ut, ta kontakt med kommunen.

Ingvard Wilhelmsen kommer til Furulund fredag 2. mars. Inngang er gratis denne kvelden.

Ingvard Wilhelmsen til Aremark

– Et herlig, befriende, hylende morsomt, intelligent og overraskende skråblikk på det vi tror plager oss.

SIRI M. DALNOKI, TEKST

Slik beskrives skråblikket til foreleser Ingvard Wilhelmsen, som tar seg turen til Aremark og Furulund fredag 2. mars. Wilhelmsen er professor ved institutt for indremedisin og spesialist i indremedisin og psykiatri.

Nytt perspektiv

– Dette blir bare utrolig bra, sier en svært entusiastisk biblioteksjef Kathrine Walthinsen.

Det er nemlig biblioteket som arrangerer denne happeningen i Aremark helt i begynnelsen av neste måned. Og det er sjefen selv som har sørget for å få foreleseren hit.

– Jeg har hørt på ham en gang før og ble veldig begeistret. Jeg ler ennå bare jeg tenker på det han sa. Dette må bare oppleves! Sier Walthinsen, som håper mange tar turen til Furulund for å høre på Wilhelmsen.

«Konge i eget liv» er overskriften og betegner godt hva foredraget kommer til å handle om.

Wilhelmsen sier:

– Dersom noen skal være sjef i ditt liv, må det være deg selv. Forutsetningen for å utøve denne lederrollen på en god måte er at dine holdninger til de grunnleggende temaene i livet er på plass. Synet vi har på oss selv, andre mennesker, fortiden, døden og verden avgjør hvilke automatiske tanker og følelser vi opplever i en gitt situasjon. Hva styrer mine følelser? Er det mulig å skille mellom ekte og tenkte problemer? Hvordan kan jeg endre meg? Er det mer synd på meg enn på andre?

Noe av dette vil Wilhelmsen kanskje gi publikum svar på i løpet av kvelden i Aremark.

Siden 1995 har Ingvard Wilhelmsen drevet en liten hypokonderklinikk, og han har skrevet mange kritikerroste bøker om tankens makt.

– Nå kommer han altså til Aremark for å gi deg et nytt perspektiv på din holdning til livet, frister biblioteksjefen.

Byggmester Bjørnar Østensvig

- LANDBRUKSBYGG
- RESTAURERING
- MINDRE MURERARBEID

- HYTTEBYGGING
- NYBYGG
- TILBYGG

Behjelpelig med tegninger og søknader. Godkjenninger for våtrom

Telefon 91 30 37 61. Adresse: 1798 Aremark

Gutta på tur i Frankrike i januar. Fra venstre: Nils Ivar Krog Enger, Tor Anders Høgaas, Stig Erik Granli, Gjermund Øistad, Philippe Braastad Tiffon, Per Øivind Krog, Espen Jaavall, Thomas Furulund og Morten Jaavall. Jens Gabriel Grini er også med på konjakkprosjektet, men var ikke med på denne turen.

Guttegjeng med lokal konjakk

Konjakk er gjerne det de samles rundt, guttegjengen fra Marker.

Om få måneder skal de samles rundt sin egen konjakk: Haldenkanalen Cognac.

SIRI M. DALNOKI, TEKST

Gjengen bestående av Espen Jaavall, Gjermund Øistad, Stig Erik Granli, Per Øivind Krog, Tor Anders Høgaas, Jens Gabriel Grini, Thomas Furulund, Morten Jaavall og Nils Ivar Krog Enger kjenner hverandre fra oppveksten. De har gjennom årene hatt sin egen versjon av jentenes «syklubb». De kaller seg «Aursmarks Edle Dråper».

I salg fra mai

– Konjakk, som vi samles rundt, har lenge vært en interesse. Det er mange lokale navn på konjakk. Ikke bare de store og kjente. Vi ble nysgjerrig på historiene bak. Hvordan de hadde oppstått. Etterhvert som vi fikk litt tak på det, fikk vi ideen om å få til noe selv, forklarer Espen Jaavall.

Dette var starten på konjakkeventyret. Siden da har gjengen vært på flere turer til Frankrike og Cognac-regionen. Siste tur var nå i slutten av januar. Da fikk gutta smakt seg frem til sin egen blanding, den som skal bli «Haldenkanalen Cognac».

Den lokale konjakken blir satt opp på bestilingslisten til Vinmonopolet i mars måned. Flaskene blir selvfølgelig produsert i Frankrike og kommer til Norge i April.

– «Haldenkanalen Cognac» vil være i salg fra mai. I god tid før 17. mai, hvis alt går etter planen, sier Jaavall.

Presentere prosjektet

Konjakkgjengen skal også få laget egne konjakk-

Philippe Braastad Tiffon sørget for smaksprøver slik at nordmennene kunne smake seg frem til det som skal bli «Haldenkanalen Cognac».

glass med design som matcher «Haldenkanalen Cognac». Etiketten til flasken er også ferdig – laget av Mona Krog Skogstad fra Rødnes. Engbret Soot og dampskipet med samme navn skal pryde flasken. Nødvendige tillatelser til dette er på plass.

Konjakk, på engelsk kalt brandy eller brandy wine, er en type druebrennevin som er oppkalt etter området Cognac. Det er kun brennevin fra dette området som kan gis navnet Cognac. Konjakk består av ulike druetyper og er destillert på en spesiell måte. Den skal være lagret på eikefat

Slik blir etiketten til konjakken. Den er designet av Mona Krog Skogstad fra Rødnes.

i minst to år før den tappes på flasker og havner i butikkhyllene.

Skal «Haldenkanalen Cognac» være i salg i fremtiden, må den selvfølgelig slå an blant folket. Den har allerede fått en egen hjemmeside: www.haldenkanalen-cognac.no.

– Vi vil gjøre konjakken kjent. Derfor kommer vi gjerne til for eksempel årsmøter og samlinger i lag og foreninger for å presentere prosjektet vårt. For oss er dette en artig sak som vi gjerne forteller om, sier Jaavall og Øistad.

Aremark & Øymark før og nå

Forfatter Sissel M. Børke har jobbet med boka «Aremark & Øymark før og nå» siden i høst. Den skal gis ut i løpet av noen måneder.

Forfatter Sissel Margrethe Børke legger i disse dager en siste hånd på sin neste bokutgivelse: Aremark & Øymark før og nå.

SIRI M. DALNOKI, TEKST OG FOTO

Sissel Margrethe Børke har vært forfatter på heltid siden 2008. I løpet av disse årene har hun gitt ut fem bøker på Fernanda Forlag, som hun eier selv. «Aremark & Øymark før og nå» blir en lokal godbit på hele 450 sider. Boka er delvis basert på gamle artikler fra hennes farfar Olav Hannaas, som arbeidet som korrespondent i lokalavisa på den tiden, Smaalenenes Amstidende. Artiklene er skrevet i perioden 1925 til 1940.

Mersmak

– Boka inneholder 240 bilder, hvorav cirka halvparten er gamle og halvparten er nye fotografier. Min farfar tok en billedserie fra gårder langs riksveien og fylkesveien i Aremark og Øymark. Dette var i forbindelse med Smaalenenes Amstidenes 100-årsjubileum i 1932. Bildene han tok og manuset han skrev den gang, er med i boka. Så har jeg tatt bilder på de samme stedene som ham og i nøyaktig

samme vinkel, slik at man kan sammenlikne før og nå, forteller Sissel M. Børke.

Forfatteren bor for tiden delvis i Halden og delvis på gården Aslakstrøm i Aremark. Hun begynte å skrive på slutten av 80-tallet. Flere av hennes bøker ble skrevet på den tiden. Hun tok opp skrivetråden igjen i 2006 – noe som helt tydelig har gitt mersmak. «Aremark & Øymark før og nå» begynte hun å jobbe med i høst.

Jubileumsbok

– Jeg har laget portrettintervjuer av tolv aremarkinger og tolv øymarkinger. Temaene min farfar tok opp på 1930-tallet, har jeg fulgt til nåtiden. Personene jeg har valgt å intervjuer nå, speiler det han skrev, forteller hun.

Innholdsfortegnelsen i boka viser et bredt spekter av de lokale intervjuobjektene – både kvinner og menn. Med andre ord har de som er opptatt av lokalhistorie og lokalsamfunnet, noe å glede seg til. Det er korrekturlesning og trykk

som gjenstår før boka er ute hos bokforhandlerne når sommeren nærmer seg.

– Det som er viktig å fremheve, er at i år er det 175-årsjubileum for Aremark og Øymark. For 175 år siden fikk bygdene kommunalt

selvstyre. Den gang var de to en felles kommune. I 1937, ved 100-årsjubileet, ga Olav Hannaas ut en jubileumsbok på sjuhundre sider. Dermed går jeg nå i hans fotspor, forteller forfatteren fra sitt skriveverksted i Halden.

Treig maskin?

TRENGER PC'N SERVICE?

- Vi kan oppgradere og få den raskere!
- Fjerning av virus/spyware
- Installasjon av antivirus
- Installasjon av programvare.

Ta med maskinen til verkstedet i butikken. Stasjonær eller bærbar – vi fikser det meste!

SluseByen D@ta AS

Tvillinggata 1 Ørje. Tlf. 69 81 20 15. Mob. 472 55 175.
E-post: post@slusebyendata.no

Tidlig i januar
åpnet Mette
Therkelsen
dørene til
Ørje Fotterapi
i Haldenveien.
Hun stortrives i
Marker og elsker
roen på landet.

Hun elsker hav og fjell og har bodd i Bergen i hele sitt liv. Kjærligheten fikk Mette Therkelsen til å forlate byen på Vestlandet til fordel for det hun selv kaller Hakkebakkeskogen: Øymark i Marker.

”Hun fra Bergen”

SIRI M. DALNOKI, TEKST OG FOTO

Den driftige og blide dama har på nyåret åpnet dørene til sin egen fotpleieklubb i Haldenveien: Ørje Fotterapi. De tidligere frisørlokalene har hun gitt sitt eget preg. Med god hjelp fra kjæresten Frank Engsødegård er lokale blitt pusset opp. Duften av eteriske oljer strømmet ut idet en åpner døra til klinikken. Fra behandlingsrommet på innsiden av venteværelset høres prat og latter.

Givende arbeid

De første kundene har allerede vist å sette pris på Mette Therkelsens evner som fotterapeut. Det er et par erfarne hender som knar føttene med rytmiske bevegelser.

– Du skulle kjent under bena mine nå, du! Huden er myk som en barnerumpe! Bryter kunden ut idet Mette gjør den siste finishen på kundens føtter.

Fotterapeuten åpnet dørene 4. januar. Hun jobber i Ørje tre dager i uka. I tillegg jobber hun ved en større klinikk i Fredrikstad.

– Før jeg startet var det bare en fotterapeut i Ørje. Hun har det veldig travelt, derfor tenkte jeg at dette må jeg gjøre noe med. Begynte å lete etter lokaler og kom over disse i Haldenveien. Tenkte med en gang at «dette er riktig, her skal jeg være», sier Mette Therkelsen.

Hun synes folk er flinke til å ta vare på seg selv og har et lite tips til dem som

Jeg har funnet min hylle her i livet. Kunne virkelig ikke tenke meg å jobbe med noe annet.

ikke er så flinke til å pleie kroppsdelen med mest bakkekontakt:

– Når føttene henger seg fast i sengetøyet, da er det på tide å gjøre noe med det.

Det er ikke første gangen hun driver for seg selv. Mette utdannet seg til fotterapeut for litt under tjue år siden. Deretter har hun jobbet med føtter. Hun har vært ansatt i en stor klinikk i Bergen i tillegg til å ha drevet for seg selv.

– Jeg har funnet min hylle her i livet. Kunne virkelig ikke tenke meg å jobbe med noe annet. Selv om man bruker mye energi, er det veldig givende arbeid, sier hun.

Leser mye

Planen er å bygge opp kundemassen sakte, men sikkert og bli kjent med folk.

– Det vil ta tid. På et lite sted er folk forsiktige. Men jeg er en tålmodig sjel, så det går bra, sier «hun fra Bergen» smilende. Det er nettopp det folk kaller henne, når de ikke kommer på navnet i farta.

Bergenseren har allerede rukket å bli glad i den nye bygda si.

– Det er herlig med små lokalsamfunn. De har så mye å by på på alle måter. Dette er et veldig kjekt sted å være for en bergenser. Jeg trives kjempegodt.

Hun liker stillheten i skogen. Å ta livet med ro og å komme ut i «freden».

– På jobb prater jeg hele dagen. Da er det godt å være for seg selv og få ro når man kommer hjem.

Fotpleieren er glad i å bruke føttene og komme seg ut i naturen. Eller hun kobler

av med en god bok etter en hektisk arbeidsdag.

– Jeg leser ufattelig mye. Det er for eksempel noen fantastiske amerikanske, kristne forfattere. Og jeg liker biografier, sier hun full av entusiasme.

Angrer ikke

TV-titting blir det ikke mye tid til. Men «Norsk attraksjon» må hun bare få med seg. Kanskje ikke så rart, når hun er opp-tatt av særegne små sjapper som ligger utenfor allfarvei, brukte gjenstander og andre klenodier.

Hun og Frank Engsødegård er på motorsykkeltur for å utvide horisonten så fort anledningen byr seg.

– Da er jeg rypa bakpå! Ler hun hjertelig.

Mette Therkelsen har en voksen sønn og nærmeste familie på Vestlandet. Å bryte opp, flytte til andre enden av Norge og starte med blanke ark var en tøff avgjørelse.

– Det var radikalt. Men jeg følte at hvis jeg noen gang skulle gjøre det, var tiden inne. Familien var skeptisk. Jeg angret ikke en dag på at jeg tok dette valget. Og når familien har sett hvordan jeg har det her, har også de stor forståelse for valget mitt.

Mette traff sin utkårede gjennom felles bekjente som har hytte i Marker. Nå som de bor sammen, har bergenseren blitt «reservemamma» også.

– Til to skjønne gutter på elleve og seksten år.

PORTRETTE

Myk som en barnerumpe under
bena etter en times behandling med
erfarne hender.

SIRI M. DALNOKI, TEKST OG FOTO

Dypt inni skogen, ved Skautjern i Vestfjella, ligger hytta til Asbjørn Studsrud. Her nyter han stillheten – så lenge det varer. Blir det vindmøller i Aarnæsskogen, vil Studsrud i høyeste grad bli berørt. Det ser imidlertid ikke ut til å skremme ham nevneverdig.

Positiv til vindkraft

Med firhjulstrekk inne og litt ekstra fart opp isbelagte bakker når vi enden av skogsbilveien uten å ha hilst på grøfta. Herfra er det rundt sjuhundre meter til Skautjern. Asbjørn Studsrud er den eneste utenom grunneieren selv som har hytte på Aarnæsgrunn. Hytta har han eid siden utpå 60-tallet.

Ringvirkninger

Fra snuplassen inni Vestfjella leder Studsrud an oppover stien. Snøen knirker under støvlene, og en kald vind røsker tak i oss med ujevne mellomrom. Himmelen er nærmest skyfri. Men sola står ennå for lavt til at lyset når bakken, som dekkes av skogens skygger.

Asbjørn Studsrud bruker naturen rundt hytta mye. Han er én av få.

– Det er veldig sjelden jeg møter

Som lokal næringsdrivende ser Studsrud de positive ringvirkningene ved en eventuell vindkraftutbygging i Marker.

Asbjørn Studsrud vil heller ha vindmøller i Aarnæsskogen enn at det satses på atomkraft, selv om han vil kunne se og høre vindturbinene fra hytta.

andre mennesker her i skogen. Skogen både nordover ved Lihammen og sydover ved Linnekleppen blir mye brukt som friluftsområde av lokalbefolkningen. Men ikke dette området, forteller han.

Når jeg først tok kontakt med Asbjørn Studsrud for å høre hans mening rundt en eventuell vindkraftutbygging i området, forventet jeg et negativt svar. Men det kom aldri. Jeg vil dra det så langt som å si at Studsrud bare ser fordelene.

– Som lokal næringsdrivende ser jeg de positive ringvirkningene av en slik investering. Strøm må vi ha alle sammen. Tviler på at folk er interessert i å leve uten tv og med parafinlamper. Det er mye prat om ren kraft for tiden. Skal vi få til ren kraft, må noen si ja. Et sted må møllene stå. Det må være bedre at

de står her i skogen hvor få mennesker vil se dem, enn at de står i havet, mener Asbjørn Studsrud bestemt og legger til at synet av vindmøller ikke er et irritasjonsmoment for ham.

– Gigantisk investering

Stien slutter fremme ved Skautjern, og vi går over en liten bru og bort til hytta. Sola titter så vidt frem over tretoppene og kaster kjærkomne stråler som lyser opp hyttas mørkebrune vegger. Det er rene idyllen midt i mørke skogen, ved det lille tjernet der stillheten kun brytes av vinden som suser.

Blir det vindmøller i Aarnæsskogen, vil de bli godt synlig fra hytta ved Skautjern. Møllene er tenkt bare noen hundre meter unna. I så fall vil ikke stillheten ved tjernet

Meninger om vindmølleplanene

Nils Klund er en ivrig jeger og skogeier som kan bli berørt av en eventuell vindkraft-

utbygging i Østfjella i Marker. Han har gård på Fløvik og eier rundt 750 mål skog og ei hytte i det aktuelle området, som heter Høgås. Han innrømmer å ha blandede følelser når det gjelder vindkraftutbygging i skogen.

– Egentlig er jeg naturverner og er i utgangspunktet imot å ha vindmøller i skauene mine. Synes at det vi har av

områder som har et snev av villmark, skal bevares. Jeg ville heller hatt vindmøller der det allerede eksisterer infrastruktur, sier Klund.

– Men alle har en pris. Sånn er bare verden. Hadde det ikke vært snakk om erstatning til de berørte grunneierne og positive økonomiske ringvirkninger for kommunen, ville jeg vært motstander. En annen ting er at kommunen er nødt til å finne på et eller annet å tjene penger på, når den ene etter den andre bedriften forsvinner fra kommunen, mener Nils Klund.

Gjermund Øistad er bonde på heltid på Kirkeby i Øymark. Han er kontaktperson mellom de involverte grunn-

eierne og utbyggings-selskapet E.ON og konsulentfirmaet Sweco. Han eier 1100 mål skog i Høgås-området og

stiller seg svært positiv til planene.

– Muligheten til å tjene penger på skauen i det aktuelle området er begrenset. Hvor mye penger hver enkelt grunneier får, er ennå usikkert. Det sies at man får en andel av brutto inntekt av vindkraftanlegget.

Grønne sertifikater spiller inn blant annet. Men det er ikke bare grunneiere og kommunen som vil tjene på en utbygging. Det skapes arbeidsplasser ikke bare i anleggsperioden, men også senere når veier og anlegg skal vedlikeholdes, poengterer Gjermund Øistad.

– E.ON har kapital til å bygge vindkraftanlegg. De bygger cirka 400 vindmøller i året og har fagfolk med kompetanse. De slipper å gå ut på markedet for å finansiere dette. Men det er en vei å gå før det blir vindmøller. Først skal det foretas vindmålinger i området, og det skal behandles politisk, avslutter Gjermund Øistad

Vindmøller i Marker?

Ikke alle er nødvendigvis for at skogen skal forvandles til vindkraftverk. Men flere grunneiere ser muligheter for betydelige inntekter og stiller seg positivt til planene.

Det var i sommer det internasjonale selskapet E.ON tok kontakt med grunneiere i forbindelse med planen om utbygging av vindkraftverk i kommunen. Det dreier seg om Elgås og Høgås. Elgåsen ligger i Aarnæsskogen på vestsiden av Øymarksjøen. Høgås er åsen øst i kommunen, like syd for E18, i østfjella i Marker. Det er rundt femten grunneiere i Høgås-området. Når det gjelder Elgåsen, er det kun én grunneier.

Planene er ennå i støpeskjeen. Forhåndsmeldingen er sendt inn til NVE, Norges vassdrags- og energidirektorat. Det er konsulentfirmaet Sweco som står for denne biten, på oppdrag fra E.ON. E.ON er for øvrig en av verdens største aktører innen vindkraft og eier nærmere 80 vindkraftanlegg.

Gode vindforhold

Fredrik Andersson i E.ON forteller at selskapet vurderer mange områder i Sør-Norge med tanke på vindkraftutbygging.

– Vår erfaring tilsier at vindkraft ikke bare egner seg ved kysten, men også i innlandet. Høyere, skogkledde åser egner seg godt. Områdene Elgås og Høgås i Marker ser veldig bra ut. Dette vil vi imidlertid se nærmere på i en eventuell konsekvensutredning. Vi vært i kontakt med aktuelle grunneiere. Det er en viktig bit

av et vindkraftprosjekt å samarbeide med grunneierne, forteller Andersson.

– Disse områdene ser ut til å ha svært gode vindforhold. Vi planlegger å begynne med vindmålinger i det aktuelle området i løpet av sommeren. Da skal det settes opp en mast på rundt hundre meter, og den skal stå der i minst tolv måneder, forklarer han videre.

Forhåndsmeldingen

Nøyaktig hvor vindmålingene skal foretas, er ennå ikke bestemt.

– Hvordan har kontakten med kommunen vært i denne saken så langt?

– Kommunen har gjort som de skal og gitt nødvendig informasjon om områdene, sier Fredrik Andersson.

– Hvordan ser dere på vindmølleplanene i Vestfjella i Aremark? Er dette et område E.ON er interessert i?

– E.ON er et selskap med ambisjon om å utvikle, bygge og drifte vindkraftanlegg. Dersom dette er et godt prosjekt, kan vi se en synergi-effekt i forhold til planene i Marker. Men om det er tilfellet i Aremark, har jeg ingen aning om, svarer han.

Forhåndsmeldingen om vindkraftprosjektet i Marker skal snart være tilgjengelig på NVEs hjemmesider, www.nve.no.

være øredøvende lenger, men bli byttet ut med støy fra vindturbiner.

– Dette kan bli en gigantisk investering i Marker. Det vil generere kroner til næringsliv og grunneiere. Det skal lages veier, støpes og fjell skal knuses. Det blir formidabelt for oss som driver i det små. I ærlighetens navn bør folk tenke på ringvirkningene av et slikt prosjekt. I Østfjella er det mange grunneiere. Her er det bare én. Det må gjøre saken enkelt, sier Asbjørn Studsrud.

Utbygging

Han håper saken om vindmølleutbygging vil bli behandlet raskt, og at byråkratiet ikke stikker for mange kjepper i hjulene for fremdriften.

– Da kan det jo hende utbyggeren ser seg om etter et annet om-

råde. Og det betyr at vi går glipp av den største investeringen i Marker i vårt århundre, sier Studsrud.

Vindmølleplanene i Marker er i støpeskjeen. Det er et internasjonalt utbyggingsselskap, E.ON, som er interessert i Marker som område for fremtidig vindkraftutbygging. Når det gjelder prosjektet i Aremark, er konsekvensutredningen ferdig og sendt til Norges vassdrags- og energidirektorat sammen med konsesjonssøknaden.

Frem til en eventuell utbygging skal Asbjørn Studsrud fortsette å nyte stillheten på hytta. Men også med vindmøller i nærheten skal han klare å kose seg. Også den hyggelige tradisjonen med å samle familie og venner ved Skautjern på langfredag skal holdes i hevd. Vindmøller eller ei.

– Lover en åpen og ryddig prosess

– Det er for tidlig til at politikere kan si noe om vindmøller i Marker, for vi vet for lite. Vi har per i dag ingenting å forholde oss til som vi kan si ja eller nei til. Men vi lover at det skal være en åpen og ryddig prosess når vi får en reell sak på bordet.

Det sier ordfører Stein Erik Lauvås. Han er opptatt av at alle skal bli hørt i denne saken.

– Det er såpass tidlig i prosessen, så det foreligger ingen konkrete søknader og ingen kart. Vi vet veldig lite. I en slik sak vil det alltid være sterke meninger både for og

imot. Da gjelder det å veie disse argumentene opp mot hverandre og se på hvilke områder vi eventuelt vil åpne opp for og hvilke vi sier nei til. Det skal bli bra å få en energidebatt i Marker, synes Lauvås.

– Når tok E.ON først kontakt med kommunen?

– Det var en gang før jul. Siden har det vært avholdt et informasjonsmøte med gruppelederne i de politiske partier, og det har kommet noen innspill etter det.

– Selskapet var først interessert i området fra Linnekleppen og nordover?

– Vi har bare mottatt info muntlig. Kommunen har ikke ment noe som helst. Det jeg er opptatt av, er at når disse dokumenter kommer, skal kommunen kjøre en ryddig og åpen prosess på dette. Alle som ønsker skal få lov å slippe til i debatten, understreker Marker-ordføreren.

– Blir det en reell søknad, skal denne inneholde kart og konsekvensutredning. Så er det opp til oss i Marker å mene hva vi synes er fornuftig. Vi kan se til hva fylket sier til dette, men lokalt er det

kommunestyret i Marker som skal si hva vi synes er best. Til syvende og sist er det NVE som gir konsesjon, sier Stein Erik Lauvås.

– Det er snakk om mye penger i et slikt prosjekt?

– Ja, hvis det blir en realitet, betyr det mye penger til kommunen, mye penger til drift og penger i form av eiendomsskatt og arbeidsplasser. Men som sagt, det blir mange vurderinger å ta, og dette blir ingen lukket prosess. Formannskapet skal drøfte hvordan vi på best mulig måte kan legge opp en sånn prosess. Vi kan ikke behandle dette før søknaden ligger på bordet, gjentar Lauvås.

Disse er med i Grenserådet: Runar Kasbo (varaordfører Marker, fra venstre), Sten Morten Henningsmoen (Marker), Aremark-rådmann Jon Fredrik Olsen, Marker-rådmann Eva Enkerud, Tore Johansen (Aremark KrF), Rømskog ordfører og leder av Grenserådet Kari Pettersen, Aremark-ordfører Geir Aarbu, Harald Nilsen (varaordfører Aremark), Rømskog-rådmann Anne Kirsti Johnsen, Marker-ordfører Stein Erik Lauvås, Jeanette Myrvold Jansson (Rømskog Sp), kommunalsjef i Marker Vidar Østenby og varaordfører i Rømskog Nils Nilssen.

– Grenserådet er viktig

Rømskogs ordfører Kari Pettersen er nyvalgt leder i Grenserådet. Hun sier nye folkevalgte trenger tid til å sette seg inn i sakene, men at Grenserådet fortsatt er et viktig organ for å drøfte felles utfordringer og muligheter med tanke på å skape vekst.

SIRI M. DALNOKI, TEKST OG FOTO

Mange nye folk har kommet inn i våre kommunestyrer, dermed har det også blitt nye medlemmer i Grenserådet. Jeanette Myrvold Jansson (Rømskog Sp) foreslo ordfører Kari Pettersen som leder av rådet, noe samtlige stemte for. Tidligere Aremark-ordfører Tore Johansen har vært leder for rådet frem til dette.

Med andre øyne

Bakgrunnen for samarbeidet mellom Rømskog, Marker og Aremark var truselen om kommunesammenslåinger i 2005, da Erna Solberg var kommunalminister.

– Det ble gjort vedtak i samtlige Grenseland-kommuner at det skulle jobbes for å være selvstendige kommuner også i fremtiden. Men for å oppnå dette krevde det mer samarbeid på tvers av kommunegrensene. Vi så behov for et råd hvor vi kunne diskutere saker vi

senere kunne foreslå for våre egne kommuner. Grenserådet har ikke vedtaks-mulighet, men er et formelt organ hvor jeg synes vi har hatt en uformell tone, sier Tore Johansen.

Et resultat av samarbeidet over flere år er felles kontorer i de tre kommunene.

– Det har vært viktig å samarbeide om forskjellige stillinger, slik at små og sårbare enheter har blitt slått sammen, noe som har gitt oss økt kompetanse og sterkere fagmiljø, sier Johansen, og han fortsetter:

– Fylkesmannen og fylkeskommunen ser på oss grensekommunene med helt andre øyne nå enn før vi startet med samarbeidet. I flere sammenhenger viser de til hvordan vi har løst våre utfordringer.

Stemningen

Aremark, Marker og Rømskog var først ute med Utviklingsavtalen.

– Ved at kommunene bidro med sin del – Aremark og Marker 300.000 kroner hver og Rømskog 150.000 kroner – har

... små og sårbare enheter har blitt slått sammen, noe som har gitt oss økt kompetanse og sterkere fagmiljø.

vi fått mye midler utenfra gjennom Utviklingsavtalen. Barnas Grensland er et eksempel på et prosjekt som vi la fundamentet for gjennom denne avtalen. Vi hadde flere slike prosjekter, og for ordens skyld måtte vi samle disse, sier Tore Johansen.

Han utdyper at sammensetningen av Grenserådet er viktig for at informasjon skal nå ut til folk.

– Ordførere, rådmenn, varaordførere og opposisjonsledere er med i Grenserådet. Det er opp til hver enkelt å spre informasjon til sine, understreker han.

At Kari Pettersen ble valgt til leder, var noe uventet for henne.

– Det kom litt brått på. Men Grenserådet er jo ikke helt nytt for meg. Synes stemningen på vårt første møte var veldig positiv. Det er mange nye folkevalgte, og vi trenger alle tid til å sette oss inn i sakene. Grenserådet er et viktig organ hvor vi kan se hvordan vi kan utnytte ressursene sammen for å få til vekst, sier den nyvalgte lederen for Grenserådet.

Trassviser, mat og bursdagfest

25. februar er det duket for en stor kulturaften i Rømskog. Det blir «En ehta med Trassviser og Tordenskrell» i tillegg til internasjonal mat og lokal kunst. Og ordføreren fyller 60 år denne dagen.

SIRI M. DALNOKI, TEKST

Det er Jon Riiser, kultursjefen i Rømskog, som igjen drar i gang et fyldig kulturarrangement i bygda. Selvfølgelig med god hjelp fra andre aktører.

På plakaten står «En ehta med Trassviser og Tordenskrell». Det er et prosjekt hvor flere av landets mest profilerte norskspråklige artister har gått sammen: Narum-søsknene, Guren Hagen, Frida Ånnevik og Knut Anders Sørum. Turneen deres startet nå i starten av februar og går innom diverse kulturhus i Hedmark, Oppland og det øvrige Østlandet.

Med andre ord skal det bli god musikk i kulturhuset i Rømskog denne kvelden.

«En ehta med Trassviser og Tordenskrell» er på trappene i Rømskog. Det skal bli mat, musikk, motiv og moro.

Kultursjefen frister også med å få lokale kunstnere ut av skapet:

– Det blir spennende å se hvilke historier de har å fortelle. Så er det

maten. Vi har 14 ulike nasjoner i Rømskog. Vi skal dekke et langbord med retter – gjerne nasjonalretter – til de som bor i Rømskog, sier Riiser.

Ordfører Kari Pettersen fyller 60 år denne dagen. Det skal ikke gå upåaktet hen.

SPRÅKKURS

Bli bedre i norsk!

Nå har du mulighet til å forbedre norskkunnskapene dine.

Bolyst-prosjektet arrangerer et språkkurs for borgere fra EU/EØS-land. Tilbudet gjelder innbyggere i Marker, Aremark og Rømskog. Det blir kurs én gang i uka på kveldstid, fra kl. 18.00 til 20.45, med innlagte pauser. Oppstart vil skje rett over påske, og kurset varer frem til sommerferien.

Dette er et kurs for dem som kan gjøre seg forstått på norsk, men ønsker å bli bedre. De som ønsker det, kan gå opp til offentlig godkjent norskprøve.

Påmelding og spørsmål til prosjektleder i Bolyst, Bjørnar Storeheier på mail bjornar.storeheier@marker.kommune.no eller telefon 932 06 789.

AREMARK

MARKER

RØMSKOG

Kurssted: Marker skole, Ørje sentrum.

Pris: kr 500,-
+ studiemateriell (ca. kr 500,-).

Kursperiode: Uke 16–25. Interesserte blir innkalt til informasjonsmøte i mars, hvor kursdag bestemmes.

Krav: Må kunne gjøre seg forstått på norsk og være innbygger fra EU/EØS-området.

Påmeldingsfrist: Mandag 27. februar.

Det blåser på toppene

Geir Aarbu er positiv til vindmøller, og Geir Aarbu er imot vindmøller.

Forvirrende?

Egentlig ikke. Du må bare se godt etter hvilken hatt han har på hodet. For Geir Aarbu bytter hatt når vindmøller er tema. Ordfører Geir Aarbu sier nemlig et krystallklart JA til vindmøller. Men når ordførerhatten er av og grunneierhatten er på, da sier Geir Aarbu NEI til vindmøller.

Vi får si som Solan Gundersen ville ha gjort: «Går'e an de'a?»

Selvfølgelig går det an, svarer hovedpersonen selv.

For en journalist er det befriende å snakke med en politiker som svarer på det han eller hun blir spurt om. Ikke noe snikk-snakk, ingen bortforklaringer, ingen tåkelegging, ingen vikarierende motiver. Og ingen hets av politiske motstandere. Aremarks nye ordfører Geir Aarbu er en slik politiker. Det er bare å krysse fingrene og håpe at det varer. Også etter at han er blitt varm i ordførerstolen. Historien er full av eksempler på frittalende politikere som blir den reneste Doggerbank når de får litt erfaring. Og erfaring i denne sammenheng kan kanskje erstattes med «når de har gått på noen blemmer».

Geir Aarbu er fersk som politiker og ordfører, men mannen har lang ledererfaring. Så langt har han vært et friskt pust i lokalpolitikken. Men det første av fire år som ordfører er bare så vidt påbegynt. Status får vi gjøre opp senere. Enn så lenge gleder vi oss over å få svar når vi spør. Verken mer eller mindre. Så får vi heller tåle både hattebytter og synspunkter som ved første øyekast kan virke selvmotsigende. Men som slett ikke er det når mannen får argumentert og resonert seg frem til sine standpunkter.

Ordfører Geir Aarbu svarer et krystallklart JA når han blir spurt om sitt syn på vindmøller i Aremark. Dette svaret har kommet gradvis. Steg for steg, for å si det slik. For grunneieren Geir

Aarbu har hele tiden vært imot vindmøller. Da grunneieren Geir Aarbu ble spurt om å bli politiker, startet også vindmølleprosessen inne i hans hode. Og da han ble valgets store seierherre i september i fjor, var prosessen godt i gang. Det er et aldri så lite paradoks at den gang, før han var blitt en ekte politiker, serverte han de reneste politikervar. Den gang sa han nei, tja og «vi får avvente». Den gang sa han at han ikke hadde bestemt seg. Så hadde han nesten bestemt seg. Så ville han avvente konsekvensutredningen, og selvfølgelig gå noen runder på kammerset i Senterpartiet.

Nå har ordfører Geir Aarbu landet. Stikk i strid med politikerpraksis er mannen klar og konkret. Tåkepraten er borte, og ordføreren taler med glød i stemmen når han sier at Aremark rett og slett ikke har råd til å si nei. Derfor gjør han det klart og tydelig at han som ordfører sier JA til vindmøller i Aremark. Ordførers tvillingsjel, grunneier Geir Aarbu, er derimot av en annen oppfatning. Han er fortsatt imot vindmøller.

Både ordføreren og grunneieren bedyrer at diskusjonene dem imellom går gemyttlig for seg. Så langt har ingen av dem klart å overtale den andre.

– Det kommer neppe til å skje, selv om jeg føler at grunneier Aarbu er litt på glid, sier ordfører Aarbu.

GRUNNEIER GEIR AARBU er slett ikke begeistret for planene om en omfattende vindmøllepark i Vestfjella i Aremark.

Sier NEI til vindmøller

Selv om han eier 5,24 prosent av arealet i den foreslåtte vindmølleparken. En eierandel som i beste fall kan gi oppimot et par hundre tusen kroner i årlig kompensasjon.

– Tallene for kompensasjon er langt fra klare. Grunneierne forhandler med Havgul. Så langt ser det ikke så bra ut. Grunneierne er tilbudd langt mindre enn de ønsker. For min del er det hyttetomtene jeg skal leve av, ikke noen kroner for vindmøllene. Og om vindmøllene skremmer hyttefolket vekk, forsvinner mye av livsgrunnlaget for min eiendom, sier grunneier Geir Aarbu.

– Du var utenfor parken. Så er du plutselig inne i parken. Skjønner du at folk stusser på det?

– Ja, i hvert fall hvis de ikke vet hvorfor.

Bare ulemper

Da planene om vindmøllepark først ble lansert, var grunneier Geir Aarbu lite engasjert. Han møtte ikke engang opp på grunneiermø-

tet fordi han trodde at dette aldri ville bli en realitet. Han sa nei til å ha vindmøller på sin eiendom.

– Men så fikk jeg se et kart hvor vindmøllene var tegnet inn. Seks vindmøller var plassert helt på delet mellom meg og naboen. Dessuten var 1,2 kilometer av en stor kraftledning tegnet inn gjennom min eiendom. Da tenkte jeg som så; skal jeg ha bare ulemper og ingen fordeler? Jeg kontaktet Havgul og sa som det var; skal jeg ha ulemper, skal jeg også ha økonomisk kompensasjon. Umiddelbart ble jeg tegnet inn i planen.

– Likevel er du imot vindmøller?

– Ja. For meg som grunneier er ulempene langt større enn fordelene. Jeg har en rekke festetomter og mange hytteeiere som koser seg i Vestfjella. Disse har uttrykt stor skepsis til vindmølleplanene. Og det er hyttefolket og hyttene jeg i stor grad skal leve av i årene fremover. Derfor må jeg forvalte min eiendom best mulig i forhold til det. Derfor har

jeg også tatt initiativ til et frivillig vern av områder i Vestfjella. Nettopp for å sikre det flotte området.

Dobbeltrolle

– Men så går du bort og blir ordfører og setter deg selv i en nesten håpløs dobbelttrolle. Angrer du?

– Nei, slett ikke. Jeg trives som ordfører og jeg skjems ikke over å ha ulikt syn som privatperson og som ordfører. Privatpersonen Geir Aarbu må tenke på fremtiden for seg selv og sin familie. Ordføreren Geir Aarbu må tenke på fremtiden for hele Aremark-samfunnet. I denne saken er det ikke helt samsvar mellom de to hensynene.

– Og da blir du inhabil?

– Ja, jeg er helt klart inhabil når saken skal behandles politisk. Men som innbygger i Aremark og grunneier er det min rett og min plikt å mene noe. Jeg er helt sikker på at jeg er profesjonell nok til å skille disse rollene.

ORDFØRER GEIR AARBU er ett hundre prosent sikker på at en vindmøllepark vil være til det gode for Aremark.

Sier JA til vindmøller

– Da jeg begynte som ordfører, kom jeg til bunnskrapt kasse og mange store utfordringer. Da tenkte jeg; er det slik det skal være for politikere i årene fremover. Jeg så ingen umiddelbare løsninger, selv om vi skal jobbe hardt med både næringsutvikling og reiseliv. Og midt oppi dette trues det med kommunesammenslutning. For meg er det viktig å beholde Aremark som egen kommune og samtidig gi et best mulig tilbud til innbyggerne. Jeg er kommet frem til at vi ikke vil klare noen av delene hvis vi sier nei til vindmøller. Jeg kan rett og slett ikke se at vi har noe valg dersom vi ønsker å bestå som egen kommune og tilby våre innbyggere de tjenestene vi har i dag, og kanskje til og med få til noe mer. Uten vindmøller vil Aremark forbli en fattig kommune uten økonomisk handlefrihet.

En rik kraftkommune

– Alle er misunnelige på de små og rike kraftkommunene rundt om i landet. Nå kan Aremark bli en slik. Vindmølleparken vil bli den første i landet i skogsterreng. Derfor har jeg foreslått at vi i Aremark etablerer og bygger et nasjonalt forskningssenter for vindkraft. Det ville tilført oss både kompetanse, positiv omtale og økonomiske midler. Dessuten mener jeg at vi bør se på om Aremark skal sikre seg utbyggingen av vindparken. Konseptet er til salgs. En komplisert prosess, men slett ikke umulig.

– Hvor mange penger snakker vi egentlig om, for aremarkingene vil ikke selge sjelen sin for «tretti sølvpenger»?

– Vindmølleparken vil alene tilføre kommunen oppimot ti millioner kroner i skatteinntekter. Hvis vi selv kan stå for utbyggingen og driften, kan vi fort plusse på minimum femti millioner kroner. Da blir det totalt så mange millioner og så mye tilført kompetanse og aktivitet at jeg ikke kan se hvordan vi skal kunne si nei.

Mange ulemper

– Ser ikke ordføreren noen ulemper med vindmølleparken?

– Jo, bortsett fra økonomien ser jeg bare ulemper. Konsekvensutredningen er stappfull av ulemper. Derfor har jeg stor forståelse for alle dem som er motstandere. Men som ordfører er det min plikt å se hva som er best for Aremark på både kort og lang sikt. Av to onder er vindmøller for meg det klart minste.

– Hvis aremarkingene sier nei, og NVE også sier nei, er det et prestisjenederlag for deg? Blir du skuffet?

– Nei. Nei. Det blir ikke noe nederlag. Og jeg blir ikke skuffet. Skulle det gå slik, vil jeg fortsette å arbeide for Aremarks beste. Men det vil nok bli vanskeligere og en lengre vei å gå. Men den utfordringen vil jeg uansett ta. Vi skal huske på at planene om en vindmøllepark kom dalende ned i fanget på oss. Det er ikke noe vi har bedt om. Derfor er det heller

ikke noe prestisjenederlag om det skulle bli et nei.

Hvor er ja-siden?

– Er du fornøyd med debattklimaet i denne saken?

– Stort sett er det greit, selv om noen alltid går over streken og er usaklige. Det er stort sett nei-folket som gir lyd fra seg. Jeg har vel knapt hørt noe fra ja-siden. Det er rart, for det finnes mange i Aremark som ønsker vindmøllene velkommen.

– Forstår du folk som er skeptiske til mange politikeres dobbelttrolle? Politikere med til dels store økonomiske interesser i en vindmøllepark.

– Ja, det forstår jeg. Men folk må også vite at vårt demokrati er basert på at det er vanlige mennesker med ulik bakgrunn som velges til politikere. Det er dette mangfold av erfaringer som skal gi oss et godt samfunn. I en liten kommune som Aremark vil det være umulig å ha politikere som ikke er involvert i et eller annet. Ikke er det ønskelig heller. Det er samfunnsengasjementet som gjør politikere i stand til å ta gode avgjørelser på vegne av fellesskapet. Da får vi tåle at det noen ganger fører til inhabilitet. Men en inhabil politiker har også sine rettigheter. Blant annet retten til å si hva han mener. Det gjelder ikke minst i en så stor og omfattende sak som denne.

Familien Sandtorp flytter snart inn på helt ny gård på Mellom Fange i Aremark. Her skal de drive med sau og ammekuer.

Familien Sandtorp startet med tre søyer i 2005. I dag har de godt over hundre. Fra venstre Johannes (11), Nils Håkon og Kamilla (5), Unn Marie (10), Unn og Margrete (7) foran det nye fjøset på Mellom Fange.

Satser i landbruket

Skal man bo på gård og drive med dyr, må begge ha lyst til det.

SIRI M. DALNOKI, TEKST OG FOTO

Dyrene har allerede flyttet inn i nybygd fjøs på nærmere sekshundre kvadratmeter; en rasjonell bygning hvor det er høyt under taket, god luft og store porter. Ikke et fjøs i tradisjonell forstand.

Agronom

Ved første øyekast kunne det se ut som det ble bygd ny låve på Mellom Fange. Men så kom femten ammekuer og saue. Dyrene velger selv om de vil være inne i en myk seng av halm eller ute i frisk vinterluft.

– Tanken er at driftsbygningen kan brukes til andre formål en gang i fremtiden, dersom en skulle velge å gi seg med dyr. Det ville blitt vanskelig med et tradisjonelt fjøs som er lavt under taket, forteller Nils Håkon Sandtorp, som sammen med kona Unn Stokkan Sandtorp og de fire barna Kamilla (5), Margrete (7), Unn Marie (10) og Johannes (11) gleder seg til å flytte inn på gården i løpet av våren.

I tillegg til Mellom Fange eier de

gården Kirkerød, som de også driver. Til sammen har gårdene rundt 270 mål jord, og familien leier mye tilleggsgjord.

Både Nils Håkon og Unn er agronom-utdannet ved Tomb Jordbruksskole. Det var ved skolen de to traff hverandre. Unn kommer fra Trøndelag og har vokst opp på gård med melkekyr. Nils Håkon jobber i dag som prosjektleder i byggebransjen, og Unn jobber som vikar ved Aremark Skole. Tanken er å få en stilling ut av gårdsdriften på sikt.

– Begge ha lyst

Å leve av landbruket innebærer ofte store investeringer og mange arbeidstimer. Det kan være vanskelig å få endene til å møtes. Som ellers i landet ser man også her i distriktet at det er få som lever av gårdsdriften alene, og gårdene må være større og mer effektive. Men det finnes flere eksempler som familien Sandtorp. Det er folk som satser på gården. Og de har gode grunner til det.

– Det blir en livsstil å drive med dyr. Fordelen er at barna kan være med og oppleve det meste. De slapp å gå i bar-

nehagen fra de var ett år, og de vil slippe å gå på SFO. Ungene får være med. Tror det er godt for dem å vokse opp med dyr. De får med seg alt fra parring og fødsler til slakt. Vi pleier å si at Kamilla er vokst opp på kraftfôr, smiler Unn Stokkan Sandtorp.

Hun legger til at særlig sau er fint å kombinere med små barn.

– Det er heller ikke så mye jobb med sau og ammekuer. Hvis en ser bort fra lamming og kalving, da. Men det er alltid en spennende og hyggelig begivenhet, sier Unn.

Nils Håkon skyter inn:

– Skal man bo på gård og drive med dyr, må begge ha lyst til det. Ellers går det ikke.

At man som bonde aldri får tid til ferie, mener familien er en myte.

– Det går fint an å finne en avløser. I tillegg er vi heldige som har familie som kan trå til.

Ulven

Dermed er det ikke noe i veien for at hele gjengen med jevne mellomrom kan

Det er høyt under taket og god luft i det nye fjøset. Rør er isolert for at vannet ikke skal fryse.

Unn Marie og søsknene får oppleve dyra på nært hold.

ta seg en tur til Trøndelag for å besøke familie. I fjor høst, da to ulver tok en av sauene midt på lyse dagen, var Unn og barna bortreist.

– Vi var veldig glad for at barna slapp å oppleve den hendelsen. Det var alt annet enn hyggelig. Hadde det ikke vært for at naboen skremte bort ulvene, hadde vi mistet mange flere dyr, sier Unn.

Ulven byr på utfordringer og ekstra investeringer og arbeid med gjerder. Men Nils Håkon og Unn nekter å gi seg med det første.

– Det som forundrer meg i ulvedebatten, er at én rase – ulven – skal vernes. Det er mange gamle husmannsplasser i Aremark med mange forskjellige sårbare arter. Disse plassene står i fare for å gro igjen. Tar vi bort beitedyr så kommer mange arter og viktig kulturlandskap til å forsvinne, sier Nils Håkon.

Det er helt tydelig at barna er godt vant til å omgås dyra. Noen av sauene har fått navn – og særlig de som skiller seg ut fra resten av flokken, kan være litt vanskelig for barna å skille seg fra. Men, det er en del av livet på gården.

At man som bonde aldri får tid til ferie, mener familien er en myte.

EN PLASTBEDRIFT MED 40 ÅRS ERFARING

Vakuumforming og CNC-fresing av plast

Ny Plast

Moene, 1798 Aremark. Telefon 69 19 84 88
www.nyplast.no • e-mail: benthe@nyplast.no

Til varmen i vinter!
Vi har alt du trenger til reisen: Machende badetøy og solkjoler, shorts, solkrem m.m.

Husk morsdag 12/2 og St. Valentinsdagen 14/2

FLOTTE PRESANGER OG KORT fra kr 15,-

MAMMAKLÆR, bl.a. ammetopper i ull og badedrakter til gravide i str. XS-XXL

ALT DU TRENGER TIL BABYEN

ALT TIL DÅPEN: dåpskjole, -lue, -presanger, lys og servietter

KLÆR fra prematurstr. 40 cm til 16 år

FESTKLÆR: dresser og brudepikekjoler

NYHETER: godis, leker, brettspill, make up-kolleksjon m.m.

Mamsen mini
Klær • Små • Gaver • Utstyr

Nye vinteråpningstider:
man-fredag 11-16, lørdag 10-14
(stengt 7/2 og 18/2)
Adresse: Storgata 41, 1870 Ørje

www.mamsenmini.no

KAVAT

BeSafe

SNØREDSKAP

Snøredskap kjøper du hos Byggeriet Ørje!

Snørydder stor belagt Fiskars 9088

Snømåke snølett Fiskars 0855

BYGGERIET

Byggeriet Ørje Byggmarked
Elgfaret 4, 1870 ØRJE - Tlf: 47 77 55 05

www.byggeriet.no
Forbehold om utsolgte varer og trykkfeil.

Se hva som skjer!

Alle som driver med opplevelser eller turistrelatert næring i Aremark, oppfordres til å være med i denne permen.

SIRI M. DALNOKI, TEKST OG FOTO

Det var i fjor permen ble laget for første gang. Anne Sande, innehaver av Møllerens Hus, sier at den har vært flittig brukt av hennes gjester. Og det er ikke få.

Klar til påske

– Folk har bladd og bladd, så det er helt tydelig at dette har funget, sier Anne Sande. Som lokal næringsdrivende synes hun det er hyggelig at hennes gjester får se hvilke andre severdigheter, opplevelser og arrangementer Aremark har å by på.

Sande er med i «Opplevelsesgruppa» i Aremark. Den består av Rita Berget Lindblad fra kommunen og en positiv gjeng som driver innenfor opplevelsesnæringen i bygda: Petter Andresen (Bøen-

sæter), Håkon Tolsby (leder av gruppa), Øistein Toverud og Trine Ulsrød.

– Eksemplarer av permen er lagt ut på ulike steder i kommunen, slik at alle besøkende kan få en oversikt over hva som finnes i kommunen. Den enkelte næringsdrivende betaler en liten sum for å få presentert sin virksomhet – både på engelsk og norsk. Det er viktig at flest mulig er med slik at vi får vist alt det spennende som skjer i Aremark, sier Rita Berget Lindblad.

Hun oppfordrer også folk til å melde fra om store og små arrangement, slik at disse kan være med i en oversikt i permen.

Den nye permen skal være klar til påske. De som ikke er med ennå, har fortsatt mulighet til det. I så fall bør de kontakte Rita Berget Lindblad så fort som mulig.

– I denne permen får både turister og lokalbefolkningen en god oversikt over hva som rører seg i Aremark, sier Rita Berget Lindblad (til høyre) og Anne Sande. De oppfordrer folk til å bli med i permen for å presentere sin virksomhet.

gjensidige-marker.no

GJENSIDIGE
Marker

DISTRIKTETS EGET FORSIKRINGSSKAP

Vår historie i kortversjon:

1862: «Rødenæs Brandassuarneforening» ble stiftet. Rømskog var en del av Rødenes den gang.

1913: «Ømark Gjensidige Brandkasse» ble stiftet.

1964: «Marker Brannkasse Gjensidig» ble etablert gjennom en fusjon mellom brannkassene i Rødenes og Øymark. Konsesjonsområdet ble samtidig utvidet til å også omfatte Aremark.

2012: Gjensidige Marker Brannkasse fremstår i dag som et fullverdig forsikringsselskap, som i tillegg til brannforsikring tilbyr alle typer forsikringer til privat, landbruk og næringslivsmarkedet.

I 2010 utvidet vi virksomheten til også å omfatte bank. Vår samarbeidspartner er Gjensidige Forsikring ASA og har vært det siden 1925, den gang Samtrygd.

TA KONTAKT – VI ER DER FOR DEG!

Fellesbygget, Storgt. 55, 1870 Ørje. Telefon 69 81 01 80
www.gjensidige-marker.no • e-post: marker@gjensidige.no

Skadevakt 24 timer: **03100**

Aremark: Torsdag kl. 09–15
Rømskog 1. og 3. onsdag kl. 14.30–17.00

Lars-Erik Ottosson og Øivind Sand på Rømskog ILs nye scooter. Flere steder er det fine skiforhold i bygda. På www.romskog.no får man en flott oversikt over hvor det er kjørt opp løyper.

Tut og kjør med ny scooter

Med splitter ny scooter er det tut og kjør når idrettslagets ildsjeler skal kjøre opp skiløyper i Rømskog.

Det kan neppe bli mer ryddig og oversiktlig. Det er bare å finne frem skiene!

SIRI M. DALNOKI, TEKST OG FOTO

Ellers i distriktet er det bare så vidt snøen har lagt sitt hvite teppe over landskapet. I Rømskog, derimot, er det akkurat nok snø til at det kan kjøres opp skiløyper. I hvert fall noen steder. Dette er til stor glede for idrettslaget, lokalbefolkningen forøvrig (selv om folk flest i Rømskog er medlem av Rømskog IL), og til glede for skiglade folk utenfor kommunens grenser.

Som en drøm

Sitter man hjemme og lur på hvor turen skal gå i helgen, kan man jo sveipe innom nettsiden til Rømskog kommune. Her finner man kjapt frem til oversikten over oppkjørte skiløyper i bygda. Med kart, lengde på løypene, når de er kjørt opp og informasjon om parkering. Det kan neppe bli mer ryddig og oversiktlig. Det er bare å finne frem skiene!

I slutten av januar fikk Rømskog IL sin etterlengtede nye scooter. Den skal ikke bare gjøre det lettere for Øivind Sand, Lars-Erik Ottosson og andre å kjøre opp

skiløyper. Scooteren skal frakte varer opp til Branntårnet på Haukenesfjellet og brukes til lysløypa og av skolen. Mange oppgaver venter. Nå gjelder det bare at det holder seg kaldt, og helst skal det komme noe mer snø før vinteren slipper taket igjen.

– Vi har også fått forespørsel fra hotellet om vi kan kjøre opp løyper for dem, sier Lars-Erik Ottosson, leder for ski- og orienteringsgruppa i Rømskog IL og snøscooterfører på nordsida.

Det er Øivind Sand som tidligere har slitt med idrettslagets gamle scooter når han har kjørt opp skiløyper på Vestsida. Nå går det som en drøm.

Takknemlig

Idrettslaget søkte Gjensidigestiftelsen om midler til anskaffelse av scooteren. Og det fikk de. Søknaden var godt begrunnet med at ikke bare idrettslaget ville få gleden av dette, men også skolen. Egentlig hele bygda.

En sjekk på 125.000 kroner ble overrakt til Lars-Erik Ottosson og Ole Bergquist i desember. Sistnevnte er leder

i Rømskog IL. Samtlige var selvfølgelig svært glad for denne julegaven fra Gjensidige.

En kjapp sjekk på romskog.no viser at scooteren har vært i bruk allerede, i tillegg til den andre scooteren idrettslaget har. To steder er det kjørt opp kortere skøytetraseer. Fra Sundvannet er det kjørt opp en runde på cirka en mil over de fine myrene mot Malnes i Setskog. Venemorunden på åtte kilometer er kjørt opp og det er også fire kilometer på Vestsida inn til Branntårnet, for å nevne noe.

På jordene stikker stubben etter fjorårets avlinger opp fra snøen. Løypene ville vært enda mange flere hvis det kom noen centimeter snø til.

– I fjor var det fantastiske forhold. Nå er det akkurat litt for lite snø, sier Ottosson og Sand.

Likevel lar det seg gjøre å kjøre opp løyper på skogsbilveiene på Vestsida, takket være en velvillig grunneier.

– Arnt Astrup lar være å ta ut tømmer fra skogen for at vi skal kunne kjøre opp løyper. Det er vi veldig takknemlig for, sier de to ildsjelene i Rømskog IL.

joker
– helt i nærheten

www.joker.no

LEGG HANDLETUREN TIL AREMARK

Vi satser ekstra på:

- Frukt og grønt
- Ferske brødvarer
- Gode middagstilbud
- Stort og variert vareutvalg

Utvalg av apotekvarer fra Apotek1

Åpent: 9–19 (17)

Det skal bli ny bru på Otteid. Kun ett kjørefelt har vært åpent på Grislingås Bru i senere tid.

Midlertidig bru på Otteid

Mest sannsynlig vil en midlertidig bru på Otteid være ferdig i mars. Deretter starter prosjekteringen av den nye, permanente brua.

SIRI M. DALNOKI, TEKST OG FOTO

Arbeidet ved Grislingås bru på Otteid har pågått i lang tid. I utgangspunktet var det snakk om utbedring av bruas fundament. Men dette viste seg å være i såpass dårlig stand at en midlertidig bru skal på plass så fort som mulig. Hvis alt går etter planen, vil denne være ferdig i løpet av mars.

– Når den midlertidige brua står ferdig, starter vi arbeidet med prosjektering av ny bru. Det er en sak som tar tid, og vi skal kjøre en ordentlig prosess på det, forteller Ian Willoughby, ingeniør i Statens vegvesen.

Den nye brua vil etter all sannsynlighet bli bygd på samme sted som dagens bru.

Bli med og spill!

Dette er Aremark Skolekorps. De vil gjerne ha flere med på laget.

Aremark Skolekorps har instrumenter og plass til flere. – Bli med og spill i korps! oppfordrer gjengen.

SIRI M. DALNOKI, TEKST OG FOTO

Aremark Skolekorps har i dag i underkant av tjue medlemmer, hvorav to drillere, to aspiranter og en dirigent. Det yngste medlemmet er åtte år og de eldste er godt voksne.

– Alle som har lyst, kan være med. Man trenger ingen forkunnskaper, og instrumenter har vi. Vi har bare messing, siden vi er såpass få, sier dirigent Helene Haugen.

Korpsset øver hver torsdag i den gamle gymsalen på skolen. Det er lite dugnadsarbeid i korpsset, men

mye moro – i tillegg til selve spillingen.

For at korpsset skal overleve i fremtiden, er det viktig med rekruttering. Hva ville 17. mai-feiringen vært uten et korps?

I forbindelse med nasjonaldagen blir det selvfølgelig øving på en del marsjer. Men i tillegg prøver korpsset å variere repertoaret med litt Abba-innslag og noe blues og rock. Dette får korpsset presentert smakebiter av på sin årlige konsert på høsten.

Velkommen til Statoil Ørje

BARE PÅ STATOIL ØRJE:

Hver 8. varmmatmeny **GRATIS**

Vi stempler kortet hver gang du handler varmmatmeny hos oss. Kortet får du i kassen.

Den 8. menyen spanderer vi!

DEN BESTE HURTIGMATEN PÅ DISSE KANTER!

Statoil Ørje
Telefon 94 17 40 35

Følg oss på
Facebook!

Det lille ekstra

ENGELSK AFTERNOON TEA – Pernille Gunneng synger for oss
Lørdag 18. februar kl 17.00

Vi lever i en tid hvor alt går raskere, i en verden hvor vi har glemt hvordan man tar seg tid. Det å nyte god te gir oss stunder som hjelper oss å senke skuldrene og åpne for tanker og samtaler man vanligvis ikke tar seg tid til. Vi serverer et glass champagne, te, scones og det som hører en engelsk aften til. Kr 250,-.

HELLEBEKK SPILLER

Lørdag 31. mars kl. 19.00

Nyoppstartet gruppe bestående av Andre Berger, Stine Berger, Gunn Jensen, Tine Terese Løken og Emilie Løken. Servering: Caevapcici med båtpoteter og annet godt tilbehør. Kr 350,-.

QUIZ med vår egen quizmaster Rune Bergqvist

Fredag 20. april kl. 19.00

Rune tar oss med på en reise rundt om i verden. Meld dere på som lag eller bli med på et mix-lag. Salg av mat og drikke.

REKEAFTEN

Lørdag 28. april kl 18.00

Rekebuffet med flotte reker og mye godt tilbehør. Kr 250,-.

PUBKVELD

Lørdag 2. juni kl. 19.00

Musikere som til vanlig ikke spiller sammen gis mulighet til å møtes og spille fritt og uformelt, med store innslag av improvisasjon! By på deg selv – eller la deg underholde av andre! Salg av mat og drikke.

Vi har alle rettigheter og trivelig personale.

Begrenset antall plasser. Billetter kjøpes på Bakergaarden.

Åpningstider: Mandag–lørdag kl. 10.00–16.00

Bakergaarden Café

Storgata 14, 1870 ØRJE. Tlf 90 40 25 15.

post@sluseporten.no – www.bakergaarden.no – Følg oss på Facebook

9. trinn med revy

9. trinn ved Marker skole skal fremføre en revy i Marker rådhus.

– Det blir «Olsenbanden jr. på rocker'n», forteller elevene Kåre-Kristian H. Stensrud og Jørgen Sigvart Halvorsrud. De to er med i media-gruppa ved skolen og skal sørge for å få mest mulig oppmerksomhet rundt revyen, slik at det blir mange tilskuere på de to forestillingene i februar.

– Premiøren er den 14. februar, og forestillingen starter klokka 18. Dagen etter starter forestillingen på samme tidspunkt i Marker Rådhus, forteller Kåre-Kristian. Han håper mange kommer og ser på revyen, som han lover skal bli bra.

AREMARK KOMMUNE

Barnehageplasser

– ordinært opptak 2012–2013

For barnehagåret 2012–2013 utlyser Aremark kommunale barnehage:

- heltidsplass: 5 dager per uke
- deltidsplass: 4 dager per uke eller 3 dager per uke (2 dager ved spesielle behov, og da må dette dokumenteres)

Åpningstid: 06.45–17.00. Aldersgruppe: 1–5 år

Barn bosatt i andre kommuner kan tildeles plasser.

Søknadsskjema ligger på kommunens hjemmeside: www.aremark.kommune.no

Søknaden leveres kun elektronisk (ved behov for hjelp kan barnehagen kontaktes ved styrer, 69 19 97 80).

Søknadsfrist for ordinært opptak er 1. mars 2012.

Hva mener DU om vindmøller?

Det er mange meninger for og imot vindmøller i Aremark. Høyre er opptatt av at vi tar den beste beslutningen for Aremark. Vi som innbyggere i Aremark har et ansvar for å ta vare på bygda vår.

Høyre ønsker å diskutere vindmøller med innbyggerne i Aremark. Besøk vår internettside **aremarkhoyre.no** og delta i diskusjonen. Slik kan vi få fram alles meninger i saken.

VIL DU BLI MEDLEM I AREMARK HØYRE?

Ta kontakt med
Stig på 99 61 67 17 eller
Alf på 92 25 00 00

aremarkhoyre.no

SALGSINNSPURT!

Alle varer i butikken

50%

**TILBUDET GJELDER
TIL OG MED UKE 9**

*Du's
Dame & Herre
Mote*

Telefon 69 81 17 33

➤ Vanskelige og lette **TREFELLINGER**, **BESKJÆRINGER** og **BORTKJØRING** med **LASTEBIL** og **KRAN. GRAVING. CONTAINER-KJØRING** (korn, flis, løsmasser, kvist til flising og div.) **SALG AV TØMMER** til ved.

Forsikret for trefellinger ved hus og linjer. Godkjent for felling langs linjer.

Kontakt:
David Osenbroch

Tlf. 905 88 201. Mail: davidos1109@yahoo.no

Stadig flere vil ha løvtreprodukter. Derfor søker vi etter

Sagmester og høvelmester

Vi ekspanderer og trenger flere fagfolk. En sagmester til å bearbeide løvtretømmer, og en høvelmester til å høvle våre flotte gulv, paneler etc. med vår nye, datastyrte Weinig høvel.

Du må kunne arbeide selvstendig, effektivt, ta initiativ, ha pågangsmot og se muligheter. Det er en fordel om du har erfaring fra lignende produksjon og har truckfører bevis. Du bør være glad i å arbeide med tre.

Arbeidstid: Både heltid og deltid kan være aktuelt.

Vi kan tilby spennende og utfordrende arbeidsoppgaver. Lønn etter avtale.

Se www.fangesag.no for mer informasjon. Kontakt oss gjerne på 916 88 064

LØVTRE SPESIALISTEN
Fange Sag og høvleri

1798 Aremark – telefon 916 88 064
www.fangesag.no

Alt på ett sted –
velg din lokale bank

Best for deg
og distriktet

Det kan lønne seg
å be oss gå gjennom
dine forsikringsbehov

www.marker-sparebank.no
Tlf. sentralbord 69 81 04 00
epost@marker-sparebank.no
facebook.com/markersparebank

 Marker sparebank
– førstevalget

Banken i "Grenseland" – Marker – Aremark – Rømskog

Samarbeider om barnevern

Disse jobber med barnevern i Marker og Rømskog: fra venstre Anne-Marit Johansen, Linda Larsen-Skovrand, Jan E. Hårstad, Kjersti Fosser og Tove Husebråten. De holder til i 2. etasje (i bakgrunnen) på rådhuset i Marker. Jon Riiser fra Rømskog var ikke tilstede da bildet ble tatt.

Rømskog og Marker samarbeider om barneverntjenesten. Slik sikres et større fagmiljø for de ansatte og bedre tjenester til innbyggerne.

SIRI M. DALNOKI, TEKST OG FOTO

Den felles barneverntjenesten består av en merkantilt ansatt og fem barnevernkonsulenter. Jan E. Hårstad er ny leder for tjenesten. Han startet i jobben i november og har hatt noen uker ferie i desember. Dermed har han bare så vidt rukket å ta fatt på den nye jobben.

– Gjøre vårt beste

– Jeg ser frem til å bli kjent i distriktet, sier Hårstad.

Han nevner at folk i Rømskog gjerne kan ringe direkte til kontoret i Marker hvis de trenger hjelp eller lurer på noe.

Barnevernets oppgave er å sette barn først. Men ofte blir barnevernet kalt «foreldrevernet».

– Hva mener du om det?
– Det er riktig i mange tilfeller. Foreldre har mange rettigheter, sier

Jan E. Hårstad.

Lederen sier at det meste av det barnevernet jobber med, er såkalte frivillige hjelpetiltak.

– Disse tiltakene utgjør mellom 80 og 90 prosent av det vi driver med. Det innebærer at foreldrene selv bestemmer om de vil ha kontakt med oss, forklarer Hårstad.

Barneverntjenesten i Marker har i senere tid vært preget av en del sykefravær. Dermed har bunken med jobb vokst i høyden.

– Det har ligget mye jobb og ventet, noe som har resultert i dårligere service. Men vi skal gjøre vårt beste for å rette opp dette, sier Hårstad.

Med seg på laget har han Anne-Marit Johansen, Kjersti Fosser, Tove Husebråten, Linda Larsen-Skovrand og Jon Riiser. Sistnevnte har en deltidsstilling som barnevernkonsulent i Rømskog.

En stor takk til alle!

Vi vil med dette få rette en stor takk til alle våre kunder gjennom mange år. Det var vemodig å legge ned Aremark Bensin & Service, men vi tar med oss videre de mange gode minnene som aremarkingene, hyttefolket og andre kunder har gitt oss.

Hilsen Tom og Cathrine

GRANLI RØR AS

rørkjøp

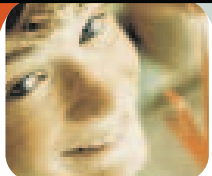

Vi tilbyr følgende:

- Nybygg
- Rehabilitering
- Service
- Sanitæranlegg
- Varmeanlegg
- Kloakkrensing
- Vannrensing
- Gassanlegg

Granli Rør AS
 Nesveien 20, 1870 Ørje
 Tlf: 69 81 12 71
 Mob: 90 91 42 32
 stig-erik.granli@granliror.no
www.granliror.no

Tenkt på det lenge?
Bli fosterforeldre!

FOSTERHJEMSTJENESTEN

Inviterer til åpent informasjonsmøte

Tirsdag 14. februar kl. 18.00

Trøgstadhallen (samfunnsdelen)

Velkommen!

Tlf. 466 16 900

www.fosterhjem.no/sarpsborg

Norsk-kurs for tilflyttere

Bjørnar Storeheier (til venstre) i Bolyst-prosjektet og lærerne Kirsten Hofseth og Dag Krogstad inviterer EU og EØS-borgere til språkkurs. Foto: Vidar Østenby.

Bjørnar Storeheier, prosjektleder i Bolyst, inviterer til språkkurs for tilflyttere til Grenseland-kommunene.

SIRI M. DALNOKI, TEKST

- Vi ønsker å tilby et språkkurs for våre tilflyttere. Gode språkkunnskaper er jo ofte viktig for å gli inn i lokalmiljøet. I tillegg letter det arbeidshverdagen. Tilflyttere som er i en jobbsøkerprosess stiller også sterkere når de behersker språket, sier Storeheier.

Lang erfaring

Kurset er beregnet for tilflyttere fra EU og EØS-område. Målgruppen er de som kan gjøre seg forstått på norsk, men som ønsker å bli bedre. Kursdeltagerne betaler en liten studieavgift i tillegg til studiemateriell. Resten blir finansiert med tiltaksmidler fra Bolyst-prosjektet.

Undervisningen vil foregå på Marker skole i Ørje sentrum. Tilbudet gjelder også for innbyggere fra Rømskog og Aremark. Det er Dag Krogstad og Kirsten Hofseth fra Marker som skal samarbeide om undervisningen. Begge har lang erfaring fra språkundervisning for utlendinger.

- Dette er noe vi har lyst til å være med på. Vi kommer til å undervise i både grammatikk, skrive trening og uttale, sier de erfarne lærerne, som er spent på interessen.

Prøvekurs

Språkkurset starter rett over påske og varer frem til sommerferien.

- Vi vil invitere de som melder seg på eller ønsker å vite mer om kurset til et informasjonsmøte i mars. På dette møtet vil vi også bestemme kurskveld, sier Storeheier.

Det legges opp til en kurskveld i uka. Prosjektlederen forteller at dette vil fungere som et prøvekurs.

- Vi starter nå med de som kan gjøre seg forstått på norsk. Ut i fra interessen og de erfaringene vi får, vil vi vurdere flere kurs etterhvert, sier Storeheier.

Han vil være den som tar i mot påmeldinger og svarer på spørsmål i forbindelse med kurset. Tilflyttere som kommer fra land utenfor EU og EØS-området har rett til gratis norskopplæring. De kan få hjelp ved å henvende seg til servicetorget i kommunen de bor i.

FEBRUAR

ONSDAG 8. FEBRUAR

I dag starter «møteuke på Aremark menighetshus» v/ Gunnar Hamnøy. Varer frem til 12. februar.

TORSdag 9. FEBRUAR

Pensjonistforeningens årsmøte i Rømskog. Kl. 18 i den gamle spisesalen i kommunehuset.

Kommunestyremøte i Rømskog kl. 19.

Informasjonsmøte om vindmøller i Aremark i Aremarkhallen.

FREDAG 10. FEBRUAR

Rømskog Skoles matematikkdag.

LØRDAG 11. FEBRUAR

Møte med Tonje Hauketo Stang på Rømskog Bedehus kl. 19.

SØNDAG 12. FEBRUAR

Søndagsskole på Rømskog Bedehus kl. 11.

TORSdag 16. FEBRUAR

Trandemkroken–Hellenefeltet har møte i forbindelse med forberedelser til 17. mai. Kl. 19 i Kommunehuset.

LØRDAG 18. FEBRUAR

Møte med Andreas Hegertun på Rømskog Bedehus.

«Engelsk Afternoon Tea» på Bakergaarden Café på Ørje. Pernille Gunneng synger. Kl. 17.

TIRSDAG 21. FEBRUAR

Strikkekafe i kantina på Fosbykol-len. Alle hjertelig velkommen. Fra kl. 18 til 21.

ONSDAG 22. FEBRUAR

Misjonsmøte i Aremark menighets-hus kl. 19.

TORSdag 23. FEBRUAR

Bygdekino i Aremark. Pus med støvler vises og Mission: Impossible – Ghost Protocol.

LØRDAG 25. FEBRUAR

Kulturarrangement med mat, musikk og kunst i Rømskog fra kl. 18.15.

MANDAG 27. FEBRUAR

Møte i Aremark Bygdekvinnelag hos Ragnhild Johansen på Kirkeng kl. 19.

TIRSDAG 28. FEBRUAR

Tur med Stemningen Turlag i Rømskog. Møt opp ved Kommunehuset kl. 18.30.

ONSDAG 29. FEBRUAR

Pensjonister i Rømskog møtes på Elvira's café kl. 11.

MARS

FREDAG 2. MARS

Aremark bibliotek arrangerer **foredrag ved Ingvar Wilhelmsen** på Furulund kl. 18. Gratis inngang.

SØNDAG 4. MARS

Frokostmøte i Aremark menighets-hus kl. 10.30.

Søndagsskole på Rømskog Bedehus kl. 11.

TIRSDAG 6. MARS

Strikkekafe i kantina på Fosbykol-len. Alle hjertelig velkommen. Fra kl. 18 til 21.

SØNDAG 18. MARS

Søndagsskole på Rømskog Bedehus kl. 11.

TIRSDAG 20. MARS

Sangkveld på menighetshuset i Aremark kl. 19. Sanger og bønner fra hele verden ved Inger Sæther. Velkommen! Arrangør er Husets venner.

Strikkekafe i kantina på Fosbykol-len. Alle hjertelig velkommen. Fra kl. 18 til 21.

Konsert på Rømskog Bedehus med Arnold Børud og skolekoret fra Bibelskolen i Grimstad.

Ingvar Wilhelmsen: Konge i eget liv

Vi har sikret oss mannen bak verdens første klinikk for hypokondere! Ingvar Wilhelmsen er professor ved Institutt for indremedisin og er spesialist i indremedisin og psykiatri. Han har fra 1995 drevet en liten hypokonderklinikk og skrevet mange kritikerroste bøker om tankens makt. Nå kommer han altså til Aremark for å gi deg et nytt perspektiv på din holdning til livet.

Gå ikke glipp av dette! Du vil garantert ikke angre! Dette er en foreleser som går utenpå de fleste andre, og han går også de fleste komikere en høy gang!

Sted og tid: Furulund, Aremark, fredag 2. mars kl. 18.00.

Arr.: Aremark bibliotek.

NB! Gratis inngang! Se også egen sak på side 3.

Informasjon fra Aremark kommune

INFO FRA AREMARK FRIVILLIGSENTRAL:

Vi trenger frivillige leksehjelpere

Mange kommuner har et frivillig lekse-
hjelptilbud som alle barn som ønsker det,
kan delta på. Leksehjelpen skal være en
ekstra hjelp og inspirasjon for eleven
og kan bety mye for den enkelte elevs
framskritt og utvikling i skolen.

Frivilligsentralen i Aremark arbeider
for å starte frivillig leksehjelp for elever på 3.-7. trinn ved skolen.
Prosjektet er et initiativ fra leder i oppvekst- og kulturutvalget Øivind
Strand og er et samarbeid med Øivind Strand og Aremark skole.
Vi trenger voksne frivillige som kan hjelpe elever med lekser, særlig i
basisfagene norsk, engelsk og matematikk. Leksehjelpen vil foregå én
gang i uken, i skolens lokaler etter skoletid.

Det vil bli gitt en kort skoloring i rolleavklaring og ansvar, og de
frivillige må legge fram politiattest for vandal. Det er opp til hver
enkelt hvor ofte man vil hjelpe til, men den enkelte må forplikte seg til
å møte på oppsatte tider for at prosjektet skal la seg gjennomføre.

Meld din interesse til Mary Anne Gløbøden ved Frivilligsentralen,
tlf. 98 21 21 82.

Aremark kommune
får nytt telefonsystem

22. februar 2012 skal Aremark
kommune gå over til nytt tele-
fonsystem, da det gamle anlegget
er nedslitt. Kommunens hoved-
nummer blir som før, men en del
direktenummer kan bli endret og
vil bli offentliggjort etter omleg-
gingen. Vi ber om forståelse for
eventuelle problemer som kan

oppstå i overgangsfasen.

Administrasjonen

Tlf. 69 19 96 00 (sentralbord)
Faks. 69 19 96 01
Legekontor 69 19 96 90
Brann 110

Viktig: Til alle lag og foreninger

Alle lag og foreninger må melde inn sine aktiviteter og arrangement så
vi får en mest mulig komplett kulturkalender.

Søknadsfristen for kulturmidler 2012 er 15. mars.

Informasjonspermen i Aremark skal oppdateres for 2012 – fint om
flest mulig deltar i permen. Kontakt Rita Berget Lindblad,
rita.lindblad@aremark.kommune.no tlf. 982 12 179

Nye åpningstider på
Myrland Ungdomsgård

Åpent hver fredag fra og med 17. februar. Myrland er på facebook
Mandag 17:30 til 20:00 Juniorklubb 10-12 år
Tirsdag 17:30 til 22:00 Ungdomsklubb 13-18 år
Fredag 17:30 til 22:00 Ungdomsklubb 13-18 år

Aremark kommune er på facebook. Bli tilhenger og hold deg oppdatert
om hva som skjer i kommunen din.

Nye kommunale nettsider

1. mars flyttes våre kommunale
hjemmesider over på ny løsning.
I mellomtiden jobber vi for å
ferdigstille de nye sidene. Dette
medfører at noe informasjon
på dagens løsning kan være

mangelfulle og / eller feilaktige.
Vi beklager de ulemper dette
eventuelt må medføre. Derimot
ser den nye løsningen veldig bra
ut, og vi gleder oss til å ta den i
bruk.

**BARNEVERN
VAKTEN**
FOR INDRE ØSTFOLD

- for barn i akutsituasjoner

Telefon: 91 38 92 93

Åpningstid:

Hverdager kl. 16-08.

Helger og høytider:

Hele døgnet

Informasjon fra Marker kommune

MARKER FRIVILLIGSENTRAL:

Egen hjemmeside

Frivilligsentralen i Marker har nå
opprettet sin egen hjemmeside på
internett:

www.marker.frivilligsentral.no.

Her legges det fortløpende ut
nyheter, korte referater og bilder fra
aktivitetene ved sentralen.

Frivillige lag og foreninger kan også kontakte Frivilligsentralen for
å annonsere sine aktiviteter på disse sidene.

Kontaktperson er Freddy Hagen, telefon 454 03 762 eller mail: freddy.hagen@marker.kommune.no

Aktiv på dagtid

Marker kommune er med i Aktiv på dagtid. Det er et aktivitetsprogram
på dagtid for dem mellom 18-67 år som mottar en eller annen ytelse
gjennom NAV, som f.eks. sykepengen eller AAP. Tilbudet er et samar-
beid mellom kommunen og Østfold Idrettskrets.

Du kan til gunstige priser trene på Family Sportsenter i Ørje mandag
og onsdag fra kl. 10-12.

Kontakt servicetorget i Marker kommune for nærmere informasjon
på telefon 69 81 05 00.

Besøksadresse: Storgt 60, 1870 Ørje

Postadresse: Postboks 114, 1871 Ørje

Telefon: 69 81 05 00

Epost: post@marker.kommune.no

www.marker.kommune.no

Informasjon fra Rømskog kommune

Oppkjørte skiløyper

Se www.romskog.kommune.no for informasjon om oppkjørte skiløyper.

Lukt fra Rømskog Biobrensel AS

Rømskog Biobrensel AS har enga-
sjert Clairs (Clean Air Systems) for
å finne ut av luktproblemet for å
kunne fjerne det. Clairs er et sel-
skap som jobber med luktanalyser
og luktfjerning.

Befaringen ble avholdt fredag
20. januar om morgenen med
Bjarne Slyngstad fra Clairs. Tem-
peraturen var ca. minus 15 grader.
Et kaldt værdrag vil kunne gi en
noe større luktulemp, da kald luft
presses ned og transporteres på
en annen måte enn ved mildere
temperaturer hvor luft og lukt vil
stige på en annen måte.

Det ble påvist en luktkilde i en
haug med siktefraksjon 0-20 mm.
Denne siktefraksjonen stammer
fra anleggets sorteringslinje og
består hovedsakelig av stein, grus,
jord og leire, men også en del gips,
glass og tre. Siktefraksjonen be-
nyttes i en komposteringsprosess.

I haugen har det oppstått
anaerobe forhold på grunn av
dårlig lufttilgang. Disse forholdene
skaper en vond lukt som typisk

dannes ved anaerob nedbrytning
i forbindelse med komposterings-
prosesser med dårlig lufttilgang.
Under befaringen ble bare en lukt-
kilde påvist.

Harald Nordeng v/ Rømskog
Biobrensel AS opplyser til kom-
munen at de nå vil levere denne
massen til deponi for å få fjernet
luktkilden. Ved utgraving og
opplasting vil det kunne oppstå
en forsterket lukt, men dette
forventes å avta relativt raskt når
massene får lufttilgang.

Rømskog Biobrensel AS tar
sikte på å utføre fjerningen når
vinddraget er fra sørøst, dvs. bort
fra bebyggelse, og da helst på en
dag med mild temperatur.

Rømskog Biobrensel AS be-
klager at denne situasjonen har
oppstått, men mener å få fjernet
luktkilden ved at massene fjernes.

Kommunen vil bli løpende
orientert videre i saken.

Anne Kirsti Johnsen
rådmann

Postadresse: Rømskog kommune, 1950 Rømskog

Telefon: 69 85 91 77

Epost: postmottak@romskog.kommune.no

www.romskog.kommune.no

SISTE

Avisa Grensland
Fosby, 1798 Aremark

TELEFON 99 22 1798

WWW.STUDSRUD.NO

- maling • våtrom
- tapetsering • dekor
- interiørdesign • flislegging

Kulor

Malermester Studsrud AS

STORGT. 63, 1870 ØRJE. TLF. 69 81 14 88. E-POST: POST@STUDSRUD.NO

Foresatte er veldig fornøyd med Rømskog Barnehage, viser en nylig utført brukerundersøkelse. Her leker Ida (fra venstre), Timothy, Lars, Ingrid og Trond Einar sammen med pedagogisk leder Tove Granli Foss og Marianne Unneberg.

Godt tilbud i barnehagen

Både Rømskog kommune og barnehagens ansatte er stolt over resultatene etter en brukerundersøkelse. Og med rette. På tilgjengelighet scorer barnehagen hele 5,9 av 6.

SIRI M. DALNOKI, TEKST OG FOTO

– Vi prøver etter beste evne å strekke oss etter foreldrenes ønsker. Vi er en fleksibel barnehage, og vi kan ta imot nye barn på dagen. At det er små forhold, gjør at vi kan ha et fleksibelt tilbud, forteller pedagogiske ledere Tove Granli Foss og Marianne Unneberg.

Uteområdet

Brakerundersøkelsen ble sendt ut i fjor. 23 foresatte svarte på skjemaet, noe som tilsvarer 71 prosent oppslutning. Liknende undersøkelser blir jevnlig gjort i barnehager over

hele landet. Undersøkelsen tar for seg blant annet fysisk miljø, tilgjengelighet, respektfull behandling, brukermedvirkning og trivsel. På sistnevnte fikk Rømskog barnehage et resultat på 5,3 poeng. På samtlige spørsmål scoret barnehagen høyere enn resultater fra landet forøvrig (kun med unntak av noen få, hvor resultatet var det samme som for resten av landet).

Barnehagens fysiske innemiljø og uteområdet får ros av foresatte. Og tilgjengeligheten fikk nærmest toppscore med 5,9.

– Vi åpner barnehagen kvart på sju om morgenen og stenger kvart

over fem. Folk har et stykke å kjøre til og fra jobb, så da prøver vi å legge best mulig til rette. Vi er også veldig fleksible når det gjelder deltidsplaser i barnehagen. Foresatte kan tilpasse tiden ettersom jobbsituasjonen endrer seg, forteller damene i barnehagen.

Enda bedre

Det er 33 barn som går i Rømskog Barnehage, og totalt ti ansatte (deltid og heltid). De ansatte har merket at det blir stadig flere barn under tre år.

– Særlig de siste årene har det blitt flere og flere små i barne-

hagen. Selv om de største og de minste har egne rutiner og opplegg, er vi mye samlet, fortelles det.

Til tross for svært gode resultater på brukerundersøkelsen understreker Tove Granli Foss at det alltid vil være ting en kan bli enda bedre på.

– Vi bor nær Sverige, og der er det vanlig med varm mat. Vi lager middag noen ganger i måneden, og barna er også med på matlagingen. Vi kan se på om vi kan utvikle oss mer på dette området. Men varm middag hver dag blir nok vanskelig å få til. Også når det gjelder informasjon til foresatte, kan vi bli enda flinkere.

Avisa Grensland blir distribuert i Aremark, Marker og Rømskog, samt til utenbygds abonnenter. Avisa Grensland vil også være tilgjengelig i de lokale dagligvareforretningene, bensinstasjonene, Marker Sparebank,

Bakergaarden, Solstrand Terrasse, Furulund og i de tre rådhusene. Ta kontakt dersom du har et budskap du ønsker å formidle, det være seg redaksjonelt eller i form av en annonse.

Telefon: 99 22 17 98
Email: post@byline.as